

สถาบันพระปกเกล้า

การประเมิน
สถานการณ์ความเป็น
ประชาธิปไตยของประเทศไทย

จับชีพจร ประชาธิปไตย ไทย

2563

ดร.ทวิลวดดี บุรีกุล
รัชวดี แสงมทะหมัด

เรื่อง การประเมินสถานการณ์ความเป็นประชาธิปไตยของประเทศไทย :
จับชีพจรประชาธิปไตยไทย พ.ศ. 2563 Democracy Index in
Thailand : Monitoring the Pulse of Thai Democracy 2020
โดย ดร.ถวิลวดี บุรีกุล
รัชวดี แสงมเหษณ์

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

National Library of Thailand Cataloging in Publication Data

ถวิลวดี บุรีกุล.

การประเมินสถานการณ์ความเป็นประชาธิปไตยของประเทศไทย: จับชีพจร
ประชาธิปไตยไทย พ.ศ. 2563 = Democracy index in Thailand: monitoring
the pulse of Thai democracy 2020.-- กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า, 2564.
178 หน้า.

1. ประชาธิปไตย -- ไทย 2. ไทย -- การเมืองและการปกครอง. I. รัชวดี แสงมเหษณ์,
ผู้แต่งร่วม. II. ชื่อเรื่อง.

321.8

ISBN 978-616-476-187-2

รหัสสิ่งพิมพ์สถาบัน สวพ.64-20-700.100

ราคา 170 บาท

พิมพ์ครั้งที่ 1 มิถุนายน 2564 จำนวน 700 เล่ม

สงวนลิขสิทธิ์ © 2564

ลิขสิทธิ์ของสถาบันพระปกเกล้า

พิมพ์ที่ บริษัท จรัสสินทวงศ์การพิมพ์ จำกัด

219 ซอยเพชรเกษม102/2

แขวงบางแคเหนือ เขตบางแค กรุงเทพฯ 10160

โทรศัพท์ 02-809-2281-3 โทรสาร 02-809-2284

www.fast-books.com e-mail : info@fast-books.com

จัดพิมพ์โดย

สำนักวิจัยและพัฒนา สถาบันพระปกเกล้า

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา

อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น 5 (โซนทิศใต้)

เลขที่ 120 หมู่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง

เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210 <http://www.kpi.ac.th>

โทรศัพท์ 0-2141-9596 โทรสาร 0-2143-8177

คำนำสถาบันพระปกเกล้า

หนังสือ “การประเมินสถานการณ์ความเป็นประชาธิปไตยของประเทศไทย : จัปซีพจรประชาธิปไตยไทย พ.ศ.2563 (Democracy Index in Thailand : Monitoring the Pulse of Thai Democracy 2020)” เป็นหนังสือที่รายงานถึงสถานการณ์ความเป็นประชาธิปไตยของประเทศไทย โดยในเล่มนี้เป็นการเปรียบเทียบผลการศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2560 ถึงปี พ.ศ. 2563 การศึกษาดังกล่าวถือเป็นผลงานเรื่องสำคัญของสถาบันพระปกเกล้าในการเป็นกระจุกสะท้อนความคิดเห็นของประชาชนต่อระดับความเป็นประชาธิปไตยในมิติต่าง ๆ ได้แก่ การเคารพสิทธิ เสรีภาพและหน้าที่การยึดมั่นในหลักนิติธรรม การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน การมีทุนทางสังคม การเชื่อมั่นในสถาบันต่าง ๆ การสนับสนุนประชาธิปไตย และการต่อต้านการทุจริต พร้อมกันนี้ ยังได้นำเสนอปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนด้วย

สถาบันพระปกเกล้าขอขอบคุณสำนักงานสถิติแห่งชาติที่ให้การอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลมาโดยตลอด สถาบันพระปกเกล้าคาดหวังว่า ผลการศึกษาของหนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่าน และจะเป็นองค์ความรู้สำคัญในการไปพัฒนาประชาธิปไตยของประเทศไทยต่อไป

ศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย

สถาบันพระปกเกล้า

คำนำ

หนังสือเล่มนี้ได้จัดทำเพื่อนำเสนอสถานการณ์ระดับความเป็นประชาธิปไตยไทยในปี พ.ศ. 2563 และเปรียบเทียบผลการศึกษาระหว่างปี พ.ศ. 2560 – 2563 ภายใต้โครงการ “การศึกษาและพัฒนาดัชนีชี้วัดความเป็นพลเมืองและการกระจายอำนาจการพัฒนาประชาธิปไตยของประเทศไทย” แบ่งการศึกษาออกเป็น 1) การสำรวจองค์ความรู้เพื่อพัฒนาดัชนีชี้วัดความเป็นประชาธิปไตย 2) การพัฒนาดัชนีชี้วัดความเป็นประชาธิปไตยที่เหมาะสมกับบริบททางสังคมและการเมืองของประเทศไทย 3) การตรวจติดตามสถานการณ์ประชาธิปไตยในพื้นที่นำร่อง และ 4) การวิจัยเพื่อตรวจติดตามสถานการณ์ประชาธิปไตย ทั้งนี้ ในการศึกษาครั้งนี้อยู่ในช่วงของการตรวจติดตามสถานการณ์ประชาธิปไตย และมีการปรับปรุงและพัฒนาเกณฑ์ตัวชี้วัดให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

ในการนี้ ขอขอบคุณสำนักงานสถิติแห่งชาติที่ให้ความร่วมมืออย่างดีในการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน ตลอดจนประชาชนผู้ให้ข้อมูลทุกคน อย่างไรก็ตามหากมีข้อผิดพลาดประการใด คณะผู้จัดทำขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

คณะผู้จัดทำ
สำนักวิจัยและพัฒนา
สถาบันพระปกเกล้า